

ชื่อ.....รหัส.....

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบกลางภาค ประจำปีการศึกษาที่ 2

ประจำปีการศึกษา 2549

วันที่ : 16 ธันวาคม 2549

เวลา : 9:00 – 12:00

วิชา : 230-592 Special Topics in Chemical Engineering II

ห้องสอบ A203

(Bioprocesses for Environmental Control)

- อนุญาตให้นำหนังสือและเอกสารอื่นๆ เข้าห้องสอบได้
- อนุญาตให้นำเครื่องคิดเลขทุกรุ่นเข้าห้องสอบได้
- ข้อสอบมีทั้งหมด 6 ข้อ (11 หน้า) ให้ทำทุกข้อ
- กระดาษไม่พอให้ทำต่อด้านหลัง
- ใช้ดินสอทำข้อสอบได้

ทุจริตในการสอบโทษขั้นต่ำคือ ปรับตกในรายวิชาที่ทุจริต และพักการเรียน 1 ภาคการศึกษา

หน้าที่	ข้อที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
2	1	20	
5	2	25	
7	3	10	
8	4	20	
10	5	10	
11	6	15	
	คะแนนรวม	100	

อ. ผกามาศ เจษฎ์พัฒนานนท์

10 ธันวาคม 2549

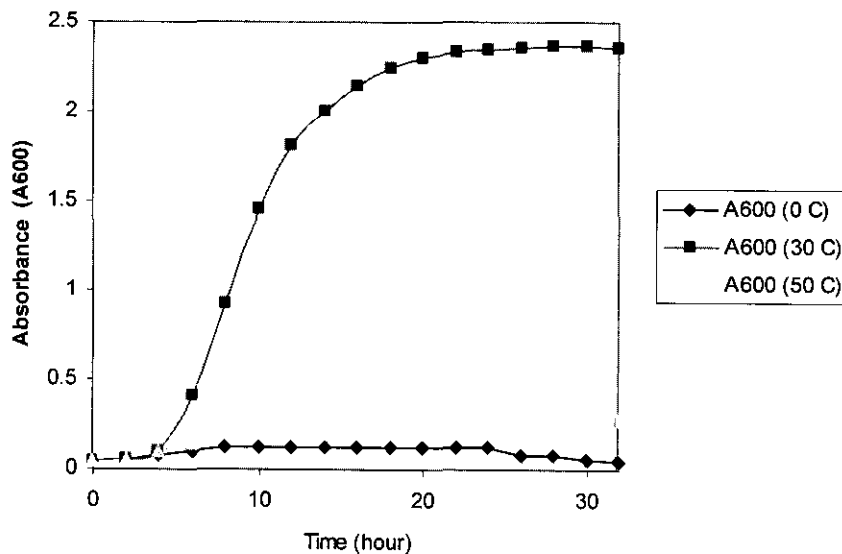
1. แบคทีเรียสายพันธุ์หนึ่งถูกเลี้ยงในอาหารเหลวที่มีส่วนผสมดังแสดงในตารางที่ 1 โดยนำไปบ่มเพาะที่อุณหภูมิ 0, 30, และ 50°C จากการเก็บตัวอย่างทุกๆ 2 ชั่วโมงและนำไปวัดค่า absorbance (A_{600}) ด้วยสเปคโตรโฟโตมิเตอร์ได้ผลการทดลองดังแสดงในตารางที่ 2 และรูปที่ 1

ตารางที่ 2 ผลการทดลอง

Time (h)	A_{600} (0 C)	A_{600} (30 C)	A_{600} (50 C)
0	0.04	0.04	0.04
2	0.06	0.06	0.06
4	0.08	0.11	0.1
6	0.1	0.41	0.14
8	0.12	0.92	0.2
10	0.12	1.46	0.25
12	0.12	1.81	0.39
14	0.12	2.00	0.46
16	0.12	2.15	0.46
18	0.12	2.25	0.44
20	0.12	2.30	0.4
22	0.12	2.33	0.38
24	0.12	2.34	0.35
26	0.08	2.35	0.3
28	0.08	2.36	0.3
30	0.06	2.36	0.3
32	0.04	2.36	0.28

ตารางที่ 1 อาหารเลี้ยงเชื้อ

Component	Amount
<i>Bacto tryptone</i>	17.0 g
<i>Bacto soytone</i>	3.0 g
<i>Bacto dextrose</i>	2.5 g
<i>Sodium chloride</i>	5.0 g
<i>Dipotassium phosphate</i>	2.5 g
Water	1.0 L
pH	7.3 ± 0.2

รูปที่ 1

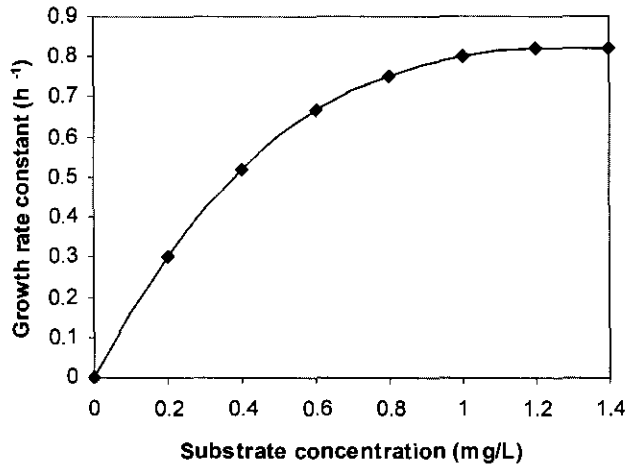
รหัส.....

1.1 อาหารเลี้ยงเชื้อดังแสดงในตารางที่ 1 จัดเป็นอาหารประเภทใด (1 คะแนน)

1.2 จากข้อมูลสภาวะการเจริญเติบโต แบคทีเรียสายพันธุ์นี้จัดว่าเป็นแบคทีเรียประเภทใดบ้าง จงบอกชื่อประเภทของแบคทีเรียมา 3 ชนิด พร้อมระบุเหตุผลประกอบ (6 คะแนน)

1.3 จงคำนวณค่า number of generation, growth rate constant, และdoubling time ของแบคทีเรียสายพันธุ์นี้ที่สภาวะที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของมัน (5 คะแนน)

1.4 จากกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง Growth rate constant และ Substrate concentration ดังแสดงในรูปที่ 2 จงหาค่า K_s พร้อมอธิบายความหมายของตัวแปรนี้ (3 คะแนน)

รูปที่ 2

1.5 จงอธิบายวิธีการแยกเชื้อมาพอสังเขปว่าต้องทำอย่างไรบ้าง (5 คะแนน)

2. น้ำเสียที่ไหลด้วยอัตรา $10 \text{ m}^3/\text{s}$ ประกอบด้วยเขทานอลปริมาณ 500 mg/L จากค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่แสดงข้างล่างนี้

$$Y = 0.55 \text{ g VSS/g}$$

$$K = 10 \text{ mg/L}$$

$$k_d = 0.15 \text{ d}^{-1}$$

$$\hat{q} = 12 \text{ g/g VSS-d}$$

$$X_r = 100 \text{ mg/L}$$

$$X_a = 1,500 \text{ mg/L}$$

$$f_d = 0.8$$

$$\text{Design safety factor (SF)} = 30$$

2.1 จงหาค่า f_s ที่ใช้ในการออกแบบ

(7 คะแนน)

2.2 ถ้าต้องการบำบัดน้ำเสียแบบใช้อากาศโดยใช้ถังปฏิกรณ์แบบ CSTR ที่มีการตกจมและรีไซเคิล
จงหาปริมาณถังปฏิกรณ์ อัตราการผลิตชีวมวล (biomass) อัตราความต้องการออกซิเจน
ไนโตรเจน และฟอสฟอรัส (18 คะแนน)

3. จากข้อมูลต่างๆ ที่กำหนดให้

อากาศ อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส

อนุภาค มีความถี่วงจำเพาะ 1.5

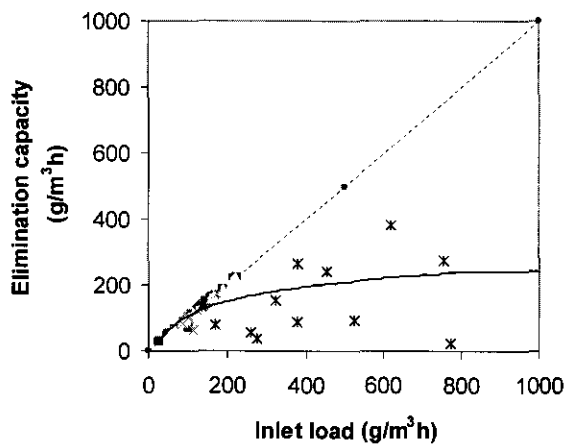
3.1 จงหาขนาดอนุภาคที่มีขนาดเล็กที่สุด ที่สามารถแยกด้วยเครื่องตกจมด้วยประสิทธิภาพ 100 เปอร์เซ็นต์ โดยเครื่องตกจม มีอัตราส่วน ความยาว: ความสูง เป็น 5 เท่า ให้กำหนดความเร็วในการตกจมของอนุภาคที่มีขนาดเล็กที่สุดที่เหมาะสมเอง (7 คะแนน)

3.2 มลพิษที่เกิดจากอนุภาคในข้อ 3.1 มีผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจของเรามากน้อยเพียงไร จงอธิบาย (3 คะแนน)

4. การบำบัดอากาศปนเปื้อนโดยระบบ Biofiltration

4.1 ทำการทดลองบำบัดอากาศปนเปื้อนด้วยเมทานอล โดยสร้าง Biofilter column ความสูง 100 cm เส้นผ่านศูนย์กลาง 20 cm บรรจุตัวกรองสูง 90 cm อัตราการไหลของอากาศ 2 m³/h ความเข้มข้นเมทานอลที่ทางเข้า 15 g/m³ ถ้าความเข้มข้นเมทานอลที่ทางออกของ Biofilter ที่น้อยที่สุดคือ 1 g/m³ ค่า Removal efficiency, Elimination capacity และ Empty bed residence time จะเป็นเท่าไร (5 คะแนน)

4.2 ทำการทดลองบำบัดอากาศปนเปื้อนด้วยเมทานอล โดยสร้าง Biofilter column ความสูง 60 cm เส้นผ่านศูนย์กลาง 15 cm บรรจุตัวกรองสูง 40 cm อัตราการไหลของอากาศ 0.15 m³/h ความเข้มข้นเมทานอลที่ทางเข้า 10 g/m³ ได้ผลการทดลองดังแสดงในรูปที่ 3 ค่า EC_{Crit} และ EC_{max} คืออะไรและมีค่าเป็นเท่าไร (5 คะแนน)

รูปที่ 3

รหัส.....

4.3 ถ้าจะออกแบบ Biofilter เพื่อบำบัดอากาศปนเปื้อนด้วยเมทานอลความเข้มข้น 120 g/m^3 อัตราการไหลของอากาศ $50 \text{ m}^3/\text{h}$ โดยการ scale up biofilter ในข้อ 4.1 และ 4.2 จะได้หรือไม่ วิศวกรผู้ออกแบบควรเลือกใช้ค่าปริมาตรของเบดเป็นเท่าไรในการออกแบบ เพราะอะไรจงอธิบาย

(10 คะแนน)

5. กระบวนการลดปริมาณกำมะถันในถ่านหิน

5.1 ถ่านหินที่พบมากในประเทศไทยเป็นถ่านหินคุณภาพต่ำ คำกล่าวนี้เป็นจริงหรือไม่อย่างไร
จงอธิบาย (3 คะแนน)

5.2 เพราะเหตุใดการลดกำมะถันอินทรีย์ในถ่านหินจึงทำได้ง่ายกว่าการลดกำมะถันอินทรีย์
จงอธิบาย (3 คะแนน)

5.3 จงอธิบายความแตกต่างของกลไกในการบำบัด Pyrite ทั้งสองแบบ (4 คะแนน)

6. ระบบ combined nitrification/denitrification มีสภาวะดำเนินการตามระบุข้างล่าง จงคำนวณ
ระยะเวลาที่ใช้ในกระบวนการ aerobic และ anoxic และค่า recycle ratio (15 คะแนน)

- Influent BOD₅ = 250 mg/L
- Influent ammonia = 30 mg/L as N
- Effluent ammonia = 0.5 mg/L as N
- Effluent nitrate = 5 mg/L as N
- Temperature = 25°C
- Y_n = 0.55 mg VSS/mg BOD
- k_{d(15°C)} = 0.04 d⁻¹
- X_a = 2000 mg/L MLVSS
- U_{DN (15°C)} = 0.042 mg NO₃-N/mg VSS.d
- θ_c = 9 d for nitrification
- DO in aeration basin = 2.0 mg/L
- f_{vss}' = 0.8

Note ให้สมมติค่าที่จำเป็นในการคำนวณที่เหมาะสมเอง